

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13513,II-Garnitur-Gliwickiej-Delegatury-RKW-NSZZ-Solidarnosc-Regionu-Slasko-Dabrowskie.html>
2023-03-25, 22:24

II Garnitur Gliwickiej Delegatury RKW NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego

II Garnitur Gliwickiej Delegatury RKW NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego, struktura powołana 13 XII 1981 w Szpitalu nr 1 w Gliwicach dzięki inicjatywie Władysława Kostrzewskiego, lekarza, który w nocy karetkami pogotowia przywiózł tam kilku działaczy „S”, których jeszcze nie zatrzymała SB. Za pomocą dziecięcej drukarenki wykonano i rozrzucono pierwsze ulotki formatu A5, sygnowane przez KPN i „S”, zawierające hasła: „Precz z komuną”, „Wypuścić internowanych”, „Przywrócić Solidarność”. 14 XII 1981 Tadeusz Drzazgowski, Bogusław Choina (aresztowany 17 XII 1981) i Andrzej Jakubiec wydrukowali na ramce nr 1 „Biuletynu II Garnituru Gliwickiej Delegatury RKW NSZZ «Solidarność»”. 31 XII 1981 w centrum Gliwic wypuszczono kilkaset ulotek przyczepionych do karnawałowych baloników, w I 1982 akcję powtórzono.

W ulotkach i pismach sygnowanych przez Delegaturę umieszczano dla zmylenia SB skróty RKW lub TKK. Delegatura była organizacją autonomiczną o strukturze poziomej; każda z 11 grup, które przyłączyły się w ciągu kilku miesięcy, działała niezależnie: każda prowadziła kolportaż wydawnictw podziemnych, niektóre miały drukarnie. 1. grupą, działającą w środowisku medycznym, kierował W. Kostrzewski, po jego internowaniu (5 III 1982) Piotr Hatossy; 2. grupa, kierowana przez Zbigniewa Sawickiego, działała w Zakładzie Produkcji Przemysłowej Elbląskiego Kombinatu Budowlanego (znanym jako Fabryka Domów); 3. grupa, KOS, w Sośnicy; 4. grupa, kierowana przez Tadeusza Bełza, odpowiadała za sprawy techniczne; 5. grupa, Andrzeja Grabary, przeprowadzała nietypowe akcje; 6. grupa, Kazimierza Michalczyka, działała w Kombinacie Budowlano-

Montażowym Przemysłu Węglowego Famont; 7. grupa, Piotra Kowrygi, odpowiadała za finansowanie; 8. grupa, kierowana przez młodego inżyniera NN prowadziła kolportaż i wspomagała Delegaturę finansowo; 9. grupa związana była z Andrzejem Szlachtą, redaktorem „Biuletynu” (do IV 1982); 10. grupa skupiała się wokół małżeństwa Woźniców; 11. grupą, Akademicką Grupą Oporu Politechniki Śląskiej, kierował Andrzej Jarczewski. Działalność wszystkich grup koordynował T. Drzazgowski.

Największym wspólnym przedsięwzięciem było zorganizowanie i przeprowadzenie dwóch manifestacji: 3 V i 31 VIII 1982; do przygotowania drugiej użyto m.in. nadajnika radiowego skonstruowanego przez Witolda Kuczyńskiego. Kolejną ważną akcją było „stemplowanie” autobusów w gliwickiej zajezdni w odpowiedzi na nową, antysolidarnościową ustawę o związkach zawodowych; półmetrowe stemple wykonał T. Belz, 8/9 X 1982 kilka 2-osobowych ekip błyskawicznie ostemplowało 150 autobusów napisami „Solidarność żyje”.

Inicjatorem i kierownikiem większości akcji Delegatury był T. Drzazgowski, w 1983 przekazał kierownictwo P. Kowrydze. Działalność Delegatury, skupiająca się na druku i kolportażu wydawnictw podziemnych, trwała nieprzerwanie do 3 V 1989, kiedy zakończyła się manifestacją pod hasłem „Na razie bierzemy 35%”.

Najcięższe represje dotknęły B. Choinę, pierwszego szefa Delegatury, który 25 II 1982 został skazany wyrokiem SN na 5 lat więzienia. K. Michalczyka, u którego znaleziono 285 egz. „Manifestacji Gliwickiej”, internowano (1982), następnie zmuszono do emigracji.

Andrzej Jarczewski

[Region Śląsko-Dąbrowski, Gliwice](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)